

Andela Ramljak

GLUMICA

JA NISAM LAKA ŽENA U MINICI ILI FEMINISTICA ZAKOPČANA DO GRILA. MOGU BITI I SENZUALNA I MUŠKOBANJASTA...

Kad sam kao dijete došla u Zagreb iz Mostara, moj je naglasak bio drugačiji... pa sam i ja bila "drugačija". Najvažnije je da rane zacijele. Ne smatram se žrtvom, ne pristajem na ulogu žrtve i ako se tako postaviš, teško da će te netko dalje zlostavljati, kaže glumica ZeKaEM-a

 MIRJANA DUGANDŽIJA

 GORAN MEHKEK / CROPIX

A

ndela Ramljak prekrasna je žena, u sve zahtjevnijim ulogama svojeg matičnog Zagrebačkog kazališta mladih, puno radi i uči i dalje... Nasmijana je kad god je sretnem, ali sve je to nadmašila nakon premijere omnibusa "Kraj svijeta u tri čina" u režiji Selme Spahić, s glumicama ZKM-a, beogradskim glumicama i mariborskim performericama, jer radi se o koprodukciji s Beogradskim dramskim pozorištem i Festivalom Borštnikovo srećanje iz Maribora. Ni na poklonu publici nije se mogla suzdržati. Smijala se od sveg srca. Kako i ne bi kad je u istoj večeri odigrala premijeru i uskočila u ulogu - a te uloge bogme ima - beogradskoj kolegici koja se večer prije ozlijedila i osvanula u gipsu...

Trenutno, može ju se vidjeti u ZKM-ovim predstavama "Euforija", "Ja sam ona koja nisam", "Moj

muž", "Čarobnjak iz Oza", "12. noć ili kako hoćete"... Glumi i na filmu i na televiziji.

U jednoj večeri imali ste i premijeru i 'uskakanje' u ulogu...

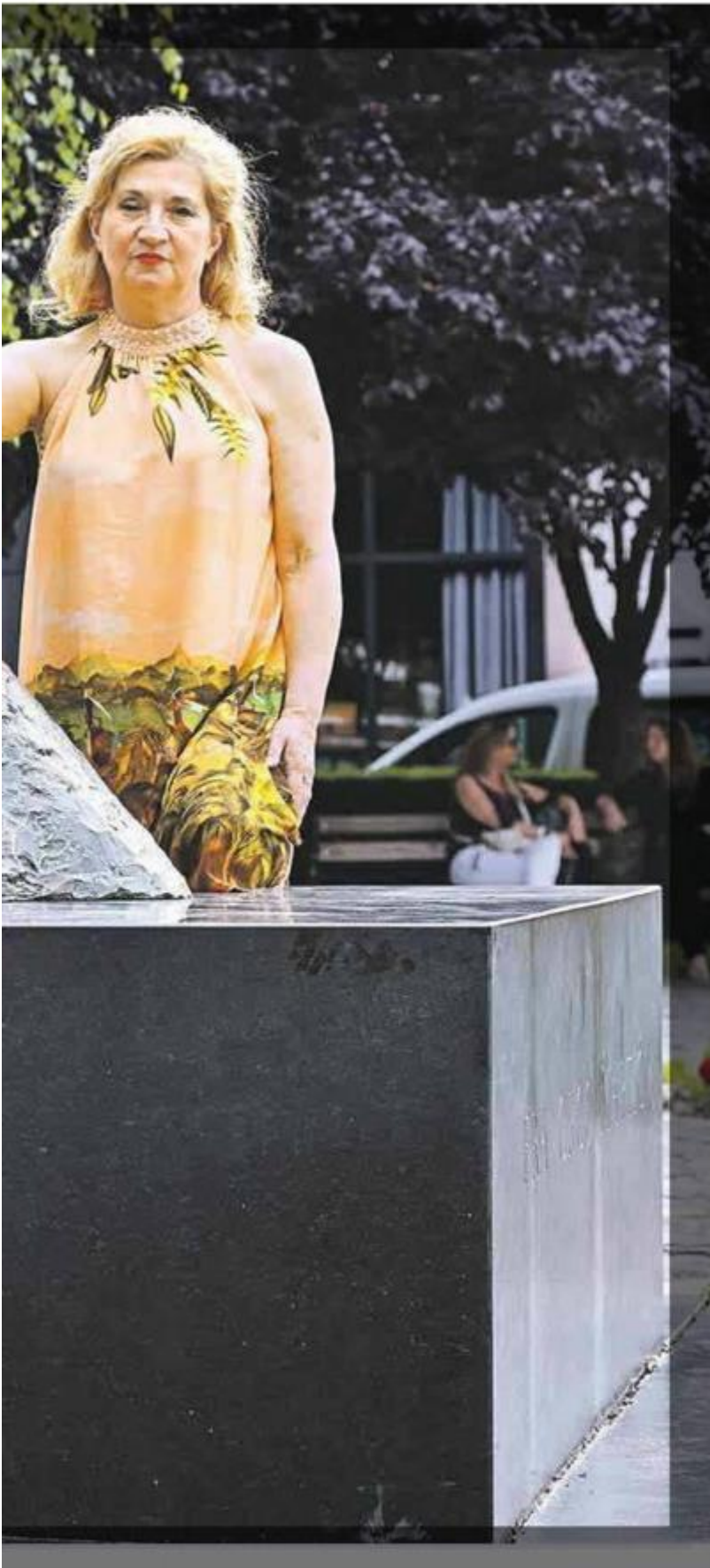
- Prijatelj mi kaže da sam valjda jedina glumica na svijetu kojoj se to dogodilo. I to tako na brzinu da nisam osvijestila što sam dostigla tu večer. Postoje te glumačke more, da si na pozornici, u tuđem kostimu, ne znaš mizanscen ni tekst, probudiš se u nezvi-jerena...

I onda se zamalo ostvare...

- Premijera je obično 'povišen' dan, trema, velika očekivanja, pa je meni ovo uskakanje poništilo svaku tremu i ostala sam mirna. Nisam to znala o sebi!

Lijepa spoznaja.

- Pa, jest, ha-ha. A lik Ive je okosnica treće priče, naratorica. I, kako mi kažu, ispalo je sjajno, a meni je drago da sam se okušala u ekavici. Promjenom dijalekta kao da izlazi iz glumca nešto drugo od uobičajenog, kao da govori iz drugog dijela govornog aparata, ima drugi pokret. Svaka-ko, predstava je puna, potentna, emotivna.

Uskočili ste baš vi, zašto?
 - Selma je bila odlučna - ili Anđela ili se treći dio neće odigrati. Bilo bi mi žao zbog spisateljice Tijane Grumić, kolegica glumica, tima koji se tako dugo trudio. Selma me nazvala, pitala me što radim, rekla sam - presadujem cvijeće, fali mi kontakta sa zemljom. Za pet minuta sam se odlučila.

Ja presadujem agave... Seksualno su neobuzdane, u svakoj sezoni izraste po 30 mladica. Istjerale su me s balkona, sad će i iz stana.
 - Agave su dugovječne, dožive 70, 80 godina. Svida mi se ta filozofija agava. Procvjetaš i umreš.

Koliko ste puta vidjeli cijeli treći dio 'Smaka svijeta' prije 'uskakanja'?
 - Jednom!

Joj! Na što ste spremni radi uloge? Ošišati se na nulericu?
 - Već sam bila ćelava! Ošišala sam se na nulericu s 18, 19 godina. Fenomenalan osjećaj slobode! Za film bih svakako obrijala glavu. U kazalištu postoje trikovi.

Udebljati se... 15 kg?
 - Uz stručno vodstvo, da! No, svjedočim kolegama koji to sami

izučavaju, provode... to sigurno nije dobro za tijelo. Moj metabolizam je brz, valjda bih brzo došla na svoju težinu.

Izolirali biste se na mjesec dana?
 - Da. Inače, u 'Alisi u zemlji čudesna' razmišljala sam cijelo ljeto na otoku, znala sam da ću je igrati, divno da možeš maštati o ulozu.

Kao Heath Ledger... odlično je to bilo za Jokera, manje za Ledgera.
 - Apsolutno, jer koliko god sam vesela, društvena, toliko trebam i izolaciju, asketizam, sabiranje. Pogotovo nakon velikih životnih epizoda, a u posljednje vrijeme intenzivno mi se događaju.

Što ste spremni napraviti u ljubavi?
 - Nešto revolucionarno! Sačuvati sebe. Jer jako sam spremna i zbog posla i zbog ljubavi i mnogih stvari 'ostaviti se', a kad načas

stanem i vidim koliko sam se zamenarila, izgubila, to više ne bih dopustila! Pogotovo u ljubavi, jer si dobro kad si i sam kompletan, a ne se napustiti sebe da bi nekome bilo ugodnije ili da bi stvar funkcionirala. Ne želim više da me bole duša i tijelo...

Ja sam se bila spremna i potući... mladost - ludost.
 - Postoje sofisticiraniji načini, ha-ha.

Sigurno! U kojim ste ulogama najbolji?

- Imam sreću da dobivam različite uloge. Sve je počelo mojom studentskom Dorinom u 'Tartuffeu', dobila sam i dekanovu nagradu. U ZKM-u odmah predstava '#radninaslovantigona'. Borbeno, mlada Antigona otvorila mi je put u kazališni profesionalni svijet, 'Alisa u zemlji čudesna' u dječji svijet mašte, a 'Noćni život' u Magellijev svijet kazališne ludosti... Te su me uloge obilježile. I sada 'Moj muž' i Selmina 'Kraj svijeta...' s Katarinom Bistrovom Darvaš. U našem prvom dijelu, velika je nježnost vladala među nama, a često se događa da žena prema ženi nije tako puna podrške.

Susreli ste se i s tim?
 - Ima svega, znate i sami. Baš na ovom mjestu treba reći da Katarina i ja, majka i kći koje zlostavlja muž i otac, ni u jednom trenutku ne ulazimo u ulogu žrtve. A to bi bilo najlakše... jer tu nema izlaza, kao opravdanje za (ne)izbor: A postoje uvijek načini, i telefoni, i prijatelji, i odlazak.

Jeste li vi bili žrtva zlostavljanja?

- Ne postoji osoba koja to nije prošla! Kad sam kao dijete došla u Zagreb iz Mostara, moj naglasak je bio drugačiji... pa sam i ja bila 'drugačija'. Najvažnije je da rane zacijele. Ne smatram se žrtvom, ne pristajem na ulogu žrtve i ako se tako postaviš, teško da će te netko dalje zlostavljati. A mnoge toga što smo prije smatrali normalnim više ne vrijedi. Na sreću.

Za uloge u kojima pokazujete duge noge u ultramicama i nosite male topice dio publike smatra da time izdajete 'žensku stvar', borbu da nas se shvati ozbiljno.

- Mislite na Lolitu iz 'Ja sam ona koja nisam'? Ona ima kratku suknu zato što je maloljetnica u noćnom klubu i prostitutira se... Ako te to ne gane, ne znam zašto smo se našle u kazalištu. U trećem činu ona je u 'pravoj' haljini, trudna, i postala je veći monstrum od muškog monstruma. Kad bi se priča nastavljala, Lolita bi bila puno okrutnija od mafijaša jer odrasla je u najgorim uvjetima i kao životinja se pobrinula za sebe. Ili, nastavak može biti kao u Selminoj priči - ne želimo da nas se više tako tretira! Ne moram stvari dobivati isključivo mišicom, ali i mogu ako hoću! To je stvar izbora, a ne nešto uvriježeno, ja nisam laka žena u sukunji ili feministica zakopčana do grla. To su i dalje stereotipi. Ja sam žena i imam toliko mogućnosti zato što sam žena, mogu biti i muškobanjasta, i žensvena, i senzualna, i hladna - to je pitanje izbora. Kao i reći - ne. Nismo krpe kojima se pere pod. A prvo moramo

- ne pristati.

Da imate dečka koga volite, ali on baš ne voli da ste na pozornici u minici, možda i bez nje, kako biste reagirali?

- To znači da on nema razumijevanja za mene i moj posao! Ja sam umjetnica, ono što radim je umjetnost. Ofelijino ludilo na Lovrijencu bilo je nago, oslikavam se bojam. Potresno, mnogi ljudi su mi rekli da nisu vidjeli da je bila gola. To jest suština, ne pokazuješ golotinju, nego ludilo. Taj problem, da sam ja naga, netko treba riješiti sa sobom.

Karijera u inozemstvu?

- Da! Kad odem nekamo raditi - bila sam, recimo, tri mjeseca u Stuttgartu, gdje sam radila sa Selmom Spahić - to su nova iskustva, emocije. Paše mi promjena, možda zato što znam da se imam kamo vratiti, a i pomisao da ostanem nije mi strana.

Volite se kupati u Neretvi?

- Naravno! Neretvi dugujem toliko toga... Ljetni praznici, ja sam dijete, tu je moja obitelj, ujak i moja sestra, penjemo se stijenama, to je pustolovno, dođemo do mjesta gdje skačemo, vani je 40 stupnjeva, takav je to grad, a Neretva je između 9 i 11 stupnjeva. Skačemo u smaragdnu rijeku, tonemo, tu su bjelouške kojih se više se bojimo, virovi koji te povuku dolje, pa se strašno preplašiš, ali ujak ti kaže da je to prirodno, i ako se opireš, gubiš dah i snagu koji će ti trebati... Ako se opustiš, imaš povjerenja u rijeku, ona će te vratiti gore, i onda samo legneš na kamen, zadihan i sretan, i znaš da će sve biti dobro.

Optimist ste?

- Jesam, kako bih napredovala uz pesimizam? Vjerojatno bih iz nezadovoljstava i strahova crpila snagu, a to mi se ne čini baš zdravim.

Dalmatinka ste?

- Na neki način i jesam jer sam napravljena na Pelješcu. Svi prijatelji su mi Dalmatinci, cijelo ljeto sam u Dalmaciji. Nisam Dalmatinka, ali dosta se povezujem uz taj kraj.

Već imate probe za predstavu Boruta Šeparovića najesen.

- Da, prema tekstu Ivana Ergića, srpskog nogometaša. U njoj igram sponzorušu, pjevam, a redatelj je vidio i da sam fizički spremna, pa me stavio u muški nogometni tim! Svida mi se da će ta žena biti u muškom sportu u svijetu, autoritativna, možda i muškobanjasta. Treninzi su naporni, pa je mi užasno važna komunikacija s vodstvom kazališta, moram moći reći da nekih zadataka moram biti oslobodena kako bih neke druge obavila kako treba.

Planinarenje, bicikljanje, glazba, knjige, shopping, film, teretana...?

- Sve to pokušavam ukomponi-

rati u život jer u suprotnom sam fulala 'ceo fudbal'... Istražujem sve što godi tijelu i duhu, sve se to poslije vraća u predstavu. Ne volim utabane staze, rutinu, ponavljanja, stalno tražim nove stvari...

Cijena može biti jako visoka...
 - Ne znam na što mislite.

ALTERNACIJE:

Marinković ili Krleža
 - **Marinković**

Svijet oko nas ili Biblioteka
 Vjeverica - **Svijet oko nas**

Gledanje predstave ili glumljenje u predstavi
 - **Uf... Evo, glumljenje**

Sadržaj ili stil
 - **Sadržaj**

Visoke pete ili crveni ruž - **Gdje me nađe...**

Fino rublje ili duga kosa - **Mrtva trka**

Mahune ili smokve - **Jao...!**
 Možda mrvicu više smokve. **Volim i parfeme od smokve. Mimoza i smokva, to su moji mirisi, mirisi juga**

"Diskretni šarm buržoazije" ili "Ljepotica dana"
 - **"Diskretni..."**

Margot Robbie ili Scarlett Johansson
 - **Scarlett**

Noćni ili dnevni život - **Dnevni**

ASOCIJACIJE:

-jutro - **dobro raspoloženje**

-ogledalo - **refleksija**

-ja - **idem**

-muškarac - **otvorena knjiga**

-stranac - **uzbuđenje**

-reći ili ne reći - **reći**

-trauma - **nema je, rješavam je**

-bog - **blank**

-kraj - **je početak**

Na cijenu... koja može biti visoka.

- Nekad nam je dužnost da budemo svoji. Mislim da je svijet tada puno bolje mjesto. Ne budimo taoci onoga što misle o nama. Inače odosmo u malograđanštinu, a od nje treba bježati glavom bez obzira. Ovo jest mali grad, ali može biti i predivan.

Žene vam zavide na izgledu?

- Da, i često mi komplimentiraju.

Mislim, stvarno zavide?

- Da i nije ih stid to reći.

Ma, ne, ne, nije to zavist. Zavist je nijema, potmula.

- Onda za to ne znam. Možda nekoga inspiriram, možda počne trčati jer i ja trčim... Imamo naporne nogometne treninge, ali volim biti fizički spremna, moje su uloge takve, vježbam jogu... Fascinira me fizička spremnost, cijelim vrhunskim sportašima. Olimpijada... koji su to ulozili, disciplina. Volim kad su ljudi predani tome što rade, takva pokušavam biti.

Rado jedete...

- Sezonska jela, mahune, grašak... ali volim i biftek, hobotnicu, ribu, školjke, volim kad je namirnica vrhunska, ali ne da se puno oke nije radi. Sama si kuham. Ponekad, kao posljednjih dana, tijelo mi strašno vapi za ugljikohidratima, za puno hrane, i onda nastupi rez pa kaže - a sad mi treba meso, i to crveno, koje jako rijetko jedem. I uzmem biftek, čevape... A danas, evo,

hoće bižu!

Dobro se razumijete s vlastitim tijelom.

- Cijeli život. Srećom je da su mi roditelji svjesni što je zdrava hrana i zdrav način života. I mene su svemu tome naučili. Suho-mesnato baš ne volim, ni gume-bombone, špek ne mogu niti progutati, jako žalim zbog toga...

Jao, strašno, jer špek je... mmmm! Dobro spavate?

Probdjeli ste noć prije 'uskakanja'?

- Ne, za to sam doznala na sam dan premijere, ha-ha. Nedavno sam sanjala da dobivam Oscara, ali nešto mi nije u redu s haljinom, ispale su mi grudi. A posljednje dvije noći sanjam golemu limuzinu... Imam posebnu konjiciju sa snom, iščitavam ga. U pubertetu sam deset dana zaredom sanjala snove koji su se ostvarivali. Tada me to jako uplašilo, a sad su mi snovi saveznici, daju mi informacije.

Znači, dobivate Oscara.

- Ja sad samo sanjam... ✓

"ZA FILM BIH SVAKAKO OBRIJALA GLAVU. VEĆ SAM BILA ĆELAVA! OŠIŠALA SAM SE NA NULERICU S 18, 19 GODINA"